

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 195 (3059) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, 1942 augusztus 31

181 ezer tonna ellenséges hajóteret súlyesztettek el a németek

5 hajót megtorpedóztak. Leningrád körül szorosabbra zárult az ostromgyűrű, Stalingrádnál minden talpalatnyi helyért külön harcot kell vívni a makacsul védekező szovjet erőkkel

Berlinből jelentik: (MTI) Különjelentés. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának: A véderő főparancsnoksága közli:

Német tengeralattjárók a múlt héten súlyos veszteséget okoztak az ellenséges hajózásban. Az Atlanti óceánon, a Karibi tengeren, a nyugatafrikai partok előtt, noha az ellenséges légi és tengeri harcierők elhárítása erős volt makacs harcokban hajókaravánokból és portyázások során 30 ellenséges hajót súlyesztettek el 181.000 tonnatartalommal, 5 másik hajót megtorpedóztak.

Rómából jelentik: (MTI) Mint a Stefani iroda különtudósítója jelenti, a keleti hadszíntéren küzdő olasz csapatok a bolsevisták Don-menti támadásait megállították és az ellenséget súlyos veszteséget okozva visszaverték. A szovjet az arcvonalcsakáson szombaton és vasárnap mindenáron eredményt akart elérni és ezért kiméltlenül vetette harcba erőit, azonban az olasz csapatok hősie ellenállással és ellentámadással visszavetették a szovjet csapatokat mindenütt eredeti állásaikba. E harcokban az olasz német légihaderő is résztvett, bombázókkal árasztva el a szovjet csapat-erősítések készülődéseit a folyó bal partján. Olasz vadászgépek géppuskatűzzel támadták a szovjet motoros oszlopait. Olasz felderítők a Don bozótos partvidékén nagyobb ellenséges küldeményeken ütöttek rajta. A fegylok vallomásából megállapították, hogy az éjszaka folyamán egy szovjet lovasezred vonul fel, hogy amint lehet, megtámadja az olasz állásokat. Az olasz felderítők felfedezése után nagyszámú gyújtó- és rombolóbombát dobtak az olasz gépek arra az erdősegre, amelyben a lovasezred rejtőzött és a támadóra készülő ezredet, súlyos veszteséget okozva az ellenségnek szétugrasztották.

Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda katonai helyről nyert értesülése szerint német harci repülőgépeket vasárnap fegyveres felderítésre vetették be a brit tengerrész és partvidék fölött. Hétfőre virradó éjszaka német harci gépek robbanó és gyújtóbombákkal bombázták Midland hadifortosságú célpontjait. Valamennyi német gép visszafért.

Helsinki-ből jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Valamennyi finn lap kiemeli a Ladoga tavon tevékenykedő olasz gyorsnaszádok sikereit. Ezek a gyorsnaszádok máris sok szovjet gyorsnaszadot és löszerszállító hajót pusztítottak el.

Az olasz gyorsnaszádok feltételese következtében a Leningrád körüli ostromgyűrű még szorosabbra zárult.

Stockholm-ból jelentik: (B. T.) Helsinki ellen intézett bombatámadásban

mintegy 60 szovjet bombavető és vadászgép vett részt. Ez a szombatra virradóra végrehajtott légitámadás volt a legsúlyosabb, amit eddig átért a finn főváros. Több helyen tűz támadt, melyeket azonban sikerült eloltani. 5 ember meghalt, 20 megsebesült.

Kelet felé is kiterjedt a kaukázusi harci terület

Zürichi jelentés szerint Stalingrád körül úgyszólván minden talpalatnyi helyért külön harcolnak a makacsul védekező szovjet erőkkel az előnyomuló németek. A Kaukázusban az Elbrusz alatti harci terület most már kelet felé is kiterjed. A német vadászok újabb

hegyszorosokat foglaltak el a légierők támogatásával.

Szofia. (NTI.) Az Interinf jelenti: A Prazdnicsni Vesztii című lap ankarai jelentése szerint egy szovjet tenger-

alattjáró befutott Trapezunt kikötőjébe, ahol lefegyverezték. A legénység elmondta, hogy minden előkészület megtörtént, hogy a fekete-tengeri szovjet hajóhad elsüllyesse önmagát.

Sok gondot okoz Angliának a német tengeralattjárók fokozott tevékenysége

Basel. (Bud. Tud.): A Nazionezeitung közli, hogy bakui jelentés szerint

Aszerbeidsziban több ezer munkást fegyverhasználatra, elsősorban a páncélosok kezelésére képeznek ki. A férfi munkások mozgósítása következtében számos gyár munkássága 60-80 százalékban nököből, vagy 40-50 százalékban ifjúkoruakból áll. A Szovjet valamennyi vidékén kalászfűjtő mozgalmat indítottak, főként a gyermekek bevonásával. A kalászfűjtést ifjú kommuniszták vezetik. A moszkvai lapok szerint a moszkvai lakosság nagyrészének az el-

következő télire szükséges fát magának kell beszereznie az erdőkből.

London. (Bud. Bud.): A brit kereskedelmi minisztérium közölte, hogy újabb korlátozást léptet életbe a ruházódás terén, mert a jelenleg használatos ruhajegyek érvényét a jövő év júliusáig veszítik ki, ami azt jelenti, hogy addig nem adnak új ruhajegyet. Ezt az intézkedést a fokozott tengeralattjáró háborúval magyarázzák. A sok hajó elsüllyesztése miatt a legnagyobb mértékben tekarékoskodni kell a ruházati cikkekkel.

Minden becsületesen munkálkodó magyar embernek tisztességes megélhetést kívánnak biztosítani az új társadalmi rendben

Antal miniszter beszéde a hódmezővásárhelyi iparosegylet jubileumi diszközgyűlésén

Hódmezővásárhely. (MTI.) Antal István nemzetvédelmi propagandaminiszter vasárnap reggel ide érkezett és résztvett az iparosegylet 75 éves fennállásának jubileumi diszközgyűlésén, amelyen igen sok iparos jelent meg. Beszédében a kézműipar feladatairól és a kisiparosság nemzetpolitikai jelentőségéről beszélt.

— Napjainkban — mondotta a miniszter, — a nemzetgazdaság terén igen nagy szükség van az egyéni kezdeményezésre. Szükséges a lelkiismeretes egyéni alkotó munka a felelősségérzet mert ezeken épül a nemzeti közönység tudatára alapított gazdasági és társadalmi rend. Ujjjépülő Európánknak új rendjét éppen az jellemzi, hogy nem egyéniség nélküli eszköznek, egy kaptafára készült gépek tekinti az embert hanem minden helyen és feladatkörben önállóan gondolkodó elhatározó képességű és mindenkor saját egyéniségét és szellemi értékeit lathavető legfontosabb társadalmi tényezőnek. Abban a gazdasági és társadalmi rendben, amely felé törekszünk minden becsületesen mun-

kálkodó magyar embernek tisztességes megélhetést kíván a nemzet. Ebben az új rendben tehát egészségesen növekedni fognak az egyéni igények és szükségletek is, aminek következtében a kisiparos egyéni alkotásának a jövőben még nagyobb keletje várható.

— Másfelől azonban — folytatta a miniszter, — ezt az egyéniséget követelő munkát meg akarja becsülni a nemzet. Megbecsüli mindenekelőtt azzal, hogy az iparos tisztességes megélhetését biztosítani igyekszik. A kisiparosság sorsát valóban szívén viseli a kormány és boldogulását minden lehető módon igyekszik előmozdítani még most, a háború közepén is. Azonban természetesen hogy a háborús nehézségek megértést és méltányosságot kívánnak az iparosságtól is. Elvárunk az iparosok társadalmának megértését abban a vonatkozásban is, hogy a kisiparostársadalom a belső fronton ezen a nagyon fontos arcvonalon tevékenyen vegye ki részét a mindnyájunk sorsáért folyó élet-halálküzdelemből. Nemzetünk sorsát döntő órákat élünk. Ha ennek a nemzetnek valamely ré-

tege át tudja érezni a mindnyájunkat fenyegető veszély nagyságát úgy elsősorban a kisiparosság az, amely sohasem csatlakozott a hazatlan és hitetlen felfogatokhoz. Ez a kisiparosság ősi büszkeségében és hűségében állott mindenkor a hazának, mint családnek oltalmára és most is számít rá az egész meggyarság.

A nagy lelkesedéssel fogadott beszéd után a miniszter kiseretével együtt a hódmezővásárhelyi határ arvizzel sújtott területeit látogatta meg. A Barackos Olvasókorban résztvett a gazdák arató és kenyérszorgó ünnepén. Este öszeült a város háza tanács-teremben a Magyar Elő Pártja városi szervezettének vezetősége Simkó Elemér főispán elnöklésével. Antal István nemzetvédelmi propagandügyi miniszter az értekezleten ismertette a kül- és helypolitikai helyzetet, az időszaki gazdasági és szociális kérdéseket és a közellátás kérdéseit. A miniszter kesz-ve utazott vissza a fővárosba.

Rang- és vagyonkülönbség nélkül mindenki odaadja nélkülözhető téli ruháit honvédeinknek

Az Országos Levente Hírközpont közli: Leventéink remek eredménnyel gyűjtik a téliruhát honvédeinknek. — Budapest egyes kerületeiben az első nap eredménye 47.612 darab ruha és 4 mázas gyapjufonal. Rang- és vagyonkülönbség nélkül mindenki odaadja nélkülözhető felszerelését. A negyedik nap eredményének gyűjtéséről hétfőn délig következő eredmények váltak ismertetésé:

1081 érmelegítő, 2152 gyapjuhártya, 1171 lábszárvédő, 3217 fülvédő, 1525 kö-

Apolló Filmszínházban

Fráter Lóránd

Főszerepben: Páger Antal, Szilassy László, Goll Bea.
Hétfő délután 5 és 1/48 órákor utoljára:

Itél a dzsungel

Hétfő este 1/2 10 órákor szezonnyitó díszbemutató

A regényes multu nótaköltő élete filmen. Gyönyörű Fráter nóták. Szerellem! Romantika! Muzsika! Tavasz! Béke!

tött alsónadrág, 87 ujjas, 211 tábori takaró, 86 csifelezéssel, 32 pár cipő, 86 hőszemüveg, 287 pár szőrmékesztyű, 32 szőrmés mellény, 117 szőrmésapka, 47 férfibunda, 32 női bunda, 36 bundabélés, 21 lábszak 36 muff, 65 boa, 971 torulkozó, 400 szőrmés bőr, 15 kilogramm gyapjufonal. Tehát összesen 11.786 darab.

Belvárosi

TOSCA

Az örökszép opera muzsikájával aláfestett, rendkívül izgalmas filmcsoda.

A Kormányzóhelyettes Ur temetését, teljes egészében mutatjuk.

Jókai Mór örökszép regénye

Fekete gyémántok

Főszereplők: Szelezky Zita, Jávor Pál, Csontos, Mály Gerő a CASINOBAN

Nagyvárad és Kolozsvár között osztják el a Berger Simon-féle lefoglalt textilárut

Kovács Antal érdekes javaslatot terjesztett elő a Baross Szövetségben az iparosság színvonalának emelésére

Nagyvárad Mozgalmas szakosztályulésének színhelye volt az elmúlt hét végén a Baross Szövetség székháza. Különösen meg kell emlékezni a ruházati iparosok és a kiskereskedők üléséről. Az ülésen a betegségéből felépülő Podolcsák József társelnök most jelent meg először. Az ülés résztvevői melegen üdvözölték ebből az alkalomból. A ruházati iparosok és textíliások közös ülését Kovács Antal szakosztályi elnök vezette le. Megjelent az ülésen Nagy János ügyvezető elnök és Lakomcsik Lajos, a textíliagyárosok szakosztályának elnöke is. Apróbb bejelentések után Kovács Antal elnök ismertette a közellátási minisztériumban és a textil-központnál elért eredményeket. Közölte, hogy a Berger Simon lefoglalt áruiból az eddigi 90.000 pengő értékű áru helyett 120.000 pengő értékű áru fog jutni a nagyvárad kereskedőknek. A kiutalt áru felét a kiskereskedők, másik felét pedig a ruházati iparosok fogják kapni.

A Kereskedelmi és Iparkamara Vezetősége részéről a legmesszebbmenő jóindulatot tapasztalták. Az áruk elosztásának megbeszélésére úgy a kiskereskedőket, mint a ruházati iparosok képviselőit is meghívják, mert csak így lehet elérni, hogy az elosztás mindenkit kielégítsen. Sajnálattal állapította meg Kovács Antal, hogy az iparosság igényeinek csak egy része teljesíthető. A multkor Epler-féle hagyatéki áruból nem részesült a feldolgozó iparosság. Minthogy azonban hasonló áruk Nagyvárad és Kolozsvár között a jövőben is meg fognak oszlan, a fent elért eredmény sikernek számít, mivel Nagyváradot és Kolozsvárt egyenlően bírálják el.

Szabó József fejtette ki ezután agyálait az elosztás illetően. Ugy Nagy János ügyvezető elnök és Lakomcsik Lajos nagykereskedő igyekeztek megnyugtanni az érdeklődőket és egyben figyelmeztették a jelenlévőket, hogy közös munkával nagyobb eredményt lehet elérni mint az örökös gyanúsításokkal. Ezután Kovács Antal ismertette javaslatát.

Kávéházakban és vendéglőkben kéri Magyar Lapok-at.

az iparosság életszintjének emelésére, amit a jelenlévők a kereskedőkre is kiterjeszteni.

Indítványozta a gyűlés, hogy az indítványt a helyi hatóságok mel-

lett a Baross központnak és az illetékes minisztériumoknak is küldjék meg. Az általános tetszéssel fogadott javaslatot a szociális téren kéri: az iparosság betegsége, rokkantság, öregség és szabadság-idejének biztosítását. Szakmai középiskolák pótlóját a szolgálat tanoncját. Anyagi téren: a sok elméleti rendelkezéseket

kéri gyakorlatiasítani és a keresési lehetőségek különbségeit kiegyenlíteni. Foglakozik még a javaslat a közellátás intézményes megszervezésével és kamatmentes állami kölcsönrel való támogatással.

A gyűlés a Magyar Hírszékgyelmondásával ért véget.

Ujabb átállítást készít elő a Kereskedelmi Csarnok

Mi a Baross Szövetség álláspontja a kereskedők csarnoki tagságával szemben?

Nagyvárad. Saját tud. Amint értesülünk, a Nagyvárad Kereskedelmi Csarnok kebelében nagyobb változások vannak folyamatban. Az átállítás név szerint a zsidó vezetőség eltávolítása és a zsidó tagok túlsúlyának megszüntetése már az elmúlt évben megkezdődött. A Kereskedelmi Csarnok 1941 szeptemberében megtartott közgyűlésén keresztény választmány került az intézmény élére. Ismeretes, hogy a Kereskedelmi Csarnok az elmúlt időben a zsidóság egyik legerősebb fellegetyára volt, ahonnan korlátlan hatalommal uralkodott Nagyvárad és egész Biharmegye kereskedelmi élete fölött.

Az átállítással kapcsolatban természetesen tisztázandó kérdések merültek fel a Baross Szövetség és a Kereskedelmi Csarnok között. Voltak ugyanis olyan Baross-tagok, akik a Csarnoknak is tagjai voltak és akartak maradni. A Baross Szövetség országos központja viszont szigorú utasításokat adott a nagyvárad tagozatnak, hogy szőltsa fel a két tagosokat a Csarnok elhagyására. A Baross Szövetség egyébként is a legnagyobb tartózkodást tanúsította az átállított Kereskedelmi Csarnokkal szemben.

Legtöbb a régi zsidó és liberális stílellmü kereskedelmi egyesületek országos kerete, az Országos Magyar Kereskedő Egylet (OMKE) határozta el a korábban megkezdett átállítás, illetve árrásítás teljes és végleges megvalósítását. Az átállítással kapcsolatos hír nagyobb vitát indított el a közgazdasági sajtóban. Az Uj Világ című lap keményen bírálta az OMKE lépését és kétségbevonta az átállítás öszinteségét. Azt írta az Uj Világ, hogy az OMKE csak a

kényszernek engedett. Ezt a cíket a Baross Ujság is leköszölte. Más lapokban viszont elemelő nyilatkozatokat olvashattunk az OMKE átállítással kapcsolatban. A debreceni sajtó például lépésnek állítja oda a debreceni Kereskedelmi Csarnok elé, amely még ennyit sem tett meg.

Mivel a nagyvárad Kereskedelmi Csarnok szoros kapcsolatai vannak az OMKE-vel, az újabb átállítási lépést hasonlóan el akarja végezni. A Csarnok vezetősége az egész kérdést a kereskedelmi minisztérium elé terjesztete, ahonnan az utasításokat már meg is kapta.

Tudomásunk szerint a Kereskedelmi Csarnok intézőbizottsága rövidesen foglalkozik ezzel a kérdéssel és a maga részéről elkészíti a közgyűlés elé való terjesztéet.

A Kereskedelmi Csarnok tervével szemben a Baross Szövetség helybéli tagozata a régi álláspontot képviseli, vagyis felhívja összes tagjait, hogy amennyiben továbbra is tagjai kívánják maradni a Baross Szövetségnek, azonnal ki kell lépniök a Csarnokból. Nagyvárad közönsége érdeklődéssel várja a további fejleményeket.

Aradon a keresztények igényelhetik a zsidók lakását

A Déli Hírlap közli:

A zsidóktól kisajátított javak ügyével foglalkozó aradmegyei bizottság közleményt adott ki, amely a volt zsidó, jelenleg állami tulajdout képező és zsidók által bérelt lakások, üzlethelyiségek, műhelyek stb. keresztények javára történő bérbeadására vonatkozik. Kivételt csak zsidó orvosok, fogorvosok és az 1942 március 23-iki törvény 6-ik szakasza által kivételezett zsidó bérlők képeznek, akiknek bérleménye nem igényelhető. A kiadandó lakások címgjegyzékét augusztus 24-én a románosítási központ aradi hivatalában „Kiadó” felírással táblácskákat tesznek ki

a lakások bejáratánál is. A kiadandó lakásokat az érdeklődők csak a románosítási központ engedélyével tekinthetik meg. A lakást pedig szeptember 15. és október 15. között vehetik majd át.

A románosítási államtitkárság több bukaresti zsidó ellen azonnali kilakoltatást rendelt el, mivel kisajátított házban laktak, megakadályozták kiadó lakásainak az érdeklődők által történő megtekintését, illetve a kiadási hirdetményeket eltávolították. Az államtitkárság közli, hogy minden esetben kilakoltatják az illető zsidó bérlőt és javaslatot tesznek táborba utalására.

Stalingrádnál áttörték a németek a ellenséges állásokat és benyomultak az erődrendszerbe

Az ellenség veszteségei rendkívül súlyosak. A Kubán alsó folyásánál elfoglaltak a németek egy magasan fekvő hegygerincet

Berlinből jelentik: (MTI) A Führer főhadiszállásáról jelenti a Német Távirati Iroda. A véderő főparancsnokság közli: A Kubán alsó folyásától délre német és román csapatok nyomulnak előre.

Stalingrád térségében gyalogos hadosztályok és gyorskötélek erősen kiépített állásokat törtek át és mélyen benyomultak az ellenséges erődrendszerbe.

Kalugától délnyugatra ismételt elutasítottuk nagyobb ellenséges gyalogos és páncélos kötelékek támadásait.

Rzsevnél az ellenség nagy erők bevetésével szombaton is megpróbálta áttörni arcvonalunkat. A légiőrség együttműködésével minden támadást visszavertünk. Az egy hónap óta tartó rzsevi csata a szovjet csapatoknak 4-5 hadsereg erősségnyi ember és hadianyag bevetésével sem sikerült áttörni a német arcvonalat. Az ellenség térnyerése sem hadászatiilag, sem hadműveleti szempontból nem áll arányban a zselzenvedett vereséggel. A szovjetnek az itteni áttörésről szóló valamennyi állítása hamis. Arcvonalunk zárt. Július 30 óta ezen a hadszíntéren 1572 szovjet páncélos löttünk ki és 547 repülőgépet lelőttünk. 25 német gép elveszett. Az ellenség vérvesztései sokkal nagyobbak. A Ladoga-tótól délkeletre az ellenség további hiába való támadásai során 21 páncéloszt vesztett.

Észak-Afrikában német és olasz vadászok, valamint a légvédelmi tüzéség 12 ellenséges repülőgépet lőtt le. Súlyosan megrongáltunk egy brit rombolót. Német harcigépek elsüllyesztettek egy brit tengeralattjárót.

Brit repülőgépeknek szombaton a megszállt nyugati területek felé történt berepülése során 5 gépet lelőttünk saját veszteség nélkül. Egy ötezer tonnás brit kereskedelmi hajót, egy kisebb kísérőhajót német repülőgépek elsüllyesztettek. Egy másik kísérő hajó súlyosan megrongálva mozdulatlan maradt.

Berlinből jelentik: (NTL) Mint a véderő főparancsnokság közli, a Kalugától délnyugatra folyó harcokról, az ellenségnek súlyos veszteséget okozva visszavert augusztus 28-iki bolsevista támadások után, az ellenség szombaton ismét nagy erőfeszítéssel támadott. Míg az ellenség augusztus 28-iki támadásai még átfogó

Óránként növekszik a foglyok száma Stalingrádnál

Berlinből jelentik: (NTL) Stalingrád szakaszán folyó harcokról a véderő főparancsnokság kiegészítőleg közli: Német gyalogos hadosztályok és gyorskötélek merész támadással áttörték az ellenséges állásokat és mélyen benyomultak az erődítményrendszerbe, amelyekben kemény harcok alakultak ki. A bolsevikiek minden kísérődot külön-külön védelmeztek, azonban egyik sem tarthatta fel a német előretörést. Sok hadifoglyot ejtettünk, köztük egy szovjet lövész-

központi irányítás jegyében zajlottak le, a szombati támadásoknál már érezhető volt az ellenség központi irányításának lazulása. Ezeket a támadásokat is mindenütt visszavertük. Az ellenség repülők és páncélosok látogatásával többször kísérelt meg támadást. Egy kisebb szakaszon sikerült a bolsevistáknak benyomulni a legelső német védelmi árkokba. A német csapatok ellentámadása azonban rövidesen kiigazította a terepet és azt az ellenségtől megtisztította.

hadosztály vezérkarát. Az ellenség veszteségei súlyosak és a hadiszállmány mindenféle felszerelésben igen nagy. A hadifoglyok száma szinte óránként növekszik. (MTI.)

Erődde kiépített községbe hatoltak be a német csapatok

Berlinből jelentik: (NTL) Mint a véderő főparancsnoksága közli, német és szövetséges csapatok a Kubán-

folyó alsó folyásától délre erdős területen a szívós ellenállást leküzdve, elfoglaltak egy magasan fekvő hegynyeret. A támadásokat részben őserdőszerű nehéz terepeken kellett végrehajtani. Más német csapatok behatoltak egy erődde kiépített községbe. A magas hegyvidéken német hegyi csapatok átkaroló mozdulatokkal további hágókat foglaltak el és az ellenséges ellentámadásokat visszavetették. Német romboló repülőgépek mélyrepüléssel támadták a bolsevisták csapat- és gépkocsioszlopait. Mély repüléssel sok ellenséges páncélost megsemmisítettek, amelyek a keskeny hegyi utakon a német csapatok előnyomulását igyekeztek megakadályozni. Novoroszjszk körzetében német harci gépek sikeres támadásokat intéztek ellenséges menetoszlopok ellen. A légi harcok során lelőttek négy bolsevista repülőgépet. (MTI.)

Helsinkiből jelentik: (NTL) A finn hadijelentés szerint augusztus 28-án a légvédelem az aunusi földszorosban lelőtt két ellenséges vizirepülőgépet. (MTI.)

Súlyos angol légitámadások a francia polgári lakosság ellen

Vichyből jelentik: (OFL) Angol repülők a szombatira virradó éjjeli Boistól északkeletre bombáztak és géppuskáztak egy vasutvonatot. Értesülések szerint 26 ember életét vesztette, 56 megsebesült. Angol repülőgépek az elmúlt hetek során sűrűn támadták francia vonatokat és a támadások következtében 17 ember meghalt és 58 megsebesült. A francia kormány mihelyt értesült az újabb támadásról azonnal erélyes hangon tiltakozott a londoni kormánynál.

(MTI) Mint a Német Távirati Iroda katonai helyen értesül, az angolok ugratják arra törekvésük, hogy a megszállt nyugati partvidéken végrehajtott légitámadá-

sokkal főként volt szövetségeik polgári lakosságát sújtják. Világos bizonyítéka ennek, hogy a legutóbbi három nap folyamán bombákkal és tüzfegyverekkel támadtak városokat és közlekedési berendezéseket. Penteken Arvej vidékén számos lakóházat szétromboltak. A francia polgári lakosság köréből tíz ember meghalt, ugyanannyi megsebesült. Német vadászok a támadó brit gépek közül három Spitfire mintájú gépet lelőttek. Szombatra virradó éjszaka a francia polgári lakosságot újabb támadás sújtotta. A

támadás a párizs-bordeauxi gyorsvonal ellen irányult. Orleanstól délnyugatra a vonat a támadás következtében kénytelen volt egyik állomáson megállni. Az angol repülők mély repülésben tüzfegyverekkel támadták a polgári utasikat. 25 ember meghalt, 50 súlyosan megsebesült. Szombaton a megszállt nyugati partvidék békés francia parasztházai ellen intéztek támadásokat. Felgyújtottak csűröket, ahol a betakarított termés volt elraktározva. A támadások során német vadászgépek öt angol gépet lelőttek.

Élénk légitevékenység Gibraltárban

Algeirasból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Gibraltárban néhány nap óta élénk légi tevékenység észlelhető. Az angol légi repülőgépei majdnem szüntelenül az erőd felett vannak. Néhány nagyobb angol szállítóhajó horgonyoz a kikötőben és 3500 katonát tettek partra a helyőrség megerősítésére. Gibraltár partjain az utóbbi napokban nagyobb lövegek tartottak partvédelmi és partraszállási gyakorlatokat.

Rómából jelentik: (Stefani) Az olasz főhadiszállás 825 közleménye: Az egyiptomi arcvonalon mindkét részről tüzéségi tűz és felderítő tevékenység folyt. A brit légiőrség megüitotta bombavetéseit, különösen a déli szakaszon. Légléghárító ütegeink négy támadó gépet lelőttek. Légi harcokban olasz és német vadászok nyolc

gépet lelőttek. A Földközi-tengeren német repülők elsüllyesztettek egy buvárnaszádöt.

Az augusztus 29-re virradó éjjel egy kisebb ellenséges különítmény partraszállási kísérletet végzett a Kréta-szigettől északnyugatra lévő Cerigotto-szigeten. A helyőrség gyors közhelése megfutamította a támadókat. Az egyiptomi part közelében egy olasz gyorsnaszád eltalált és súlyosan megrongált egy brit gyorsnaszádot. (MTI.)

FERENC JÓZSEF
KESERÜVIZ

Írószerek, könyvek, iskolaszerek

legelőnyösebb beszerzési forrása

könyv- és papírkereskedésében
Bémer-tér 3. Telefon : 26-43.

Heves tengeri csata dúl Uj-Guinea déli részén

A japánok újabb erősítéseket tettek partra a szigeten. A helyzet súlyosbodott az angolszász szövetségesek szempontjából

Vichyből jelentik: (MTI) Az OFI jelenté: Az ausztráliai főhadiszállás közlése szerint, mint Melbourneból jelentik, Uj-Guinea északi partján a japán támadás tovább fejlődött. Egy japán cirkáló és 8 torpedódombó a 30-ra virradó éjjel behatolt a milnei öbölbe és erősítéseket tett partra. Ezen a területen elkezdődött harcok folynak, de döntő eredményre még nem vezettek.

Sanghajból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenté: Mc Arthur melbournei főhadiszállásának jelentése szerint Uj-Guinea nyugati részében a helyzet az angolszász szövetségesek szempontjából rosszabbodott. A japánoknak erős repülőgépek kíséretében sikerült a Milnei öbölben partraszállaniok. Itt súlyos harcok folynak. A legutolsó partraszállást nem vették idejében észre és csak később tehetők meg a szükséges ellenintézkedések. Északamerikai bombázórepülőgépek csak akkor érkeztek, amikor a japánok már partraszállottak. A jelentés kifejezi azt az aggodalmat, hogy a japán partraszállás olyan helyzetet teremthet Délnyugat-Guineában, amely nem marad jelentőség nélkül a Salamon-szigetek helyzetére sem.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenté: A brit hírszolgálat jelentése szerint Uj-Guinea déli részén a milnei öbölben négy nap óta heves tengeri csata dúl. Az ausztrál csapatok és a japánok közt folyó harc hevessége egyre fokozódik. A japánok a legjobb dzsungelbarosait vetették küzdelembe.

Kína középső részén megindult a japán akció

Vichyből jelentik: (MTI) Az OFI jelenté: Mint Melbourneból jelentik, a főhadiszállás hivatalos közleményének azzal a részével kapcsolatban, hogy a japán hadihajók erősítéseket tettek partra, a főhadiszállás szóvivője kijelentette, hogyha az idő továbbra is rossz marad, akkor lehetséges, hogy a japánok további erősítéseket tessenek partra Laelből és Salamuából érkező jelentések szerint a japánok ott megütköztek a hadművelési kezdeményezést és támadásokat intézték az angolszászok előretolt állása ellen.

Tokióból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenté: Nankingi jelentés szerint a Kínában működő japán főhadiszállás közli, hogy 3 harci területen Kína középső részén megindult a japán akció, amelynek a későbbi hadműveletekre való tekintettel, különös jelentőséget kell tulajdonítani.

Tokióból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenté: A burmai japán katonai hatóságok megcáfolják az

amerikai állítást, mely szerint amerikai gépek augusztus 27-én bombázták Rangoont.

Tokióból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenté: A Doméi-iroda

jelentése szerint japán csapatok aug. 28-án megsemmisítették az 51. kínai hadvezetési maradványait, amelyek Sbantung tartomány déli részén egy hegyvidéken vették meg lábukat.

Házkutatást tartottak az angolok Nehru lakásán

A hindu fölkelés iránti rokonszenve miatt betiltottak egy libanoni lapot

Amszterdamból jelentik: (MTI) A brit hírszolgálat közlése szerint Allah Abadban Nehru lakásán házkutatást tartottak. Négy órai kutatás után sok iratot vittek el, többek között egy határozati javaslat tervezetét, amelyet a hindu kongresszus számára készítettek elő. A házkutatást végző tisztviselő kijelentése szerint a házkutatás alapján indokolt a feltevés, hogy a házkutatás helyén a háború hatékony folytatása elleni vétséget készítették elő. Karacchiban összetűzés volt a tüntetők és katonaság között. A tüntetők kövekkel dobálták a katonaságot, amely sortűzzel válaszolt. Mindkét részről sok a sebesült. Hír szerint India valamennyi részében teljhatalmat kaptak a hatóságok vezetői, hogy invázió fenyegetése esetén elrendeljék a kiürítést. Lucknoki jelentés szerint a rendőrök tüzeltek egy 2000 főnyi tömegre, amely megátadni készült a Tandlah közelében levő vasútállomást. 9 hindu meghalt. Bombayban vasárnap letartóztattak néhány hindut, mert szombat este kitűzte a kongresszusi zászlót. (MTI.)

Bangkokból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenté: A delhi rádió közölte, hogy a madzasi tartományban újabb egyéneket tartóztattak le.

Shonanból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenté: Bose, hindu nacionalista vezér ideérkezett, hogy megbeszéléseket folytasson a malajföldi hindu vezetőkkel.

Bankokból jelentik: (NTI) A Doméi-iroda jelentése szerint Bose Szingapurba érkezett és kijelentette, hogy most nincs idő a beszédre, mert az indiaiak azonnali cselekvése nélkül nem küzdhetik ki a szabadságot. Kétségtelen, hogy még eok akadály és nehézség lesz, de a hinduknak minden áldozat vállalásával meg kell valósítaniok függetlenségüket. (MTI.)

Ankarából jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenté: Damaszkuszi jelentések szerint az angol hatóságok betiltották az egyik libanoni lapot a hindu felkelés iránti tanúsított rokonszenve miatt. Az angol hatóságok egyidejűleg utasították a többi libanoni lapot a hindu függetlenségi mozgalom előléte cikkei közlésére.

Jány Gusztáv hadseregparancsnok is megsebesült a donmenti harcokban

Legutóbb közöltük a honvédezerkár főnökének a háborús vezetésekről szóló kimutatását.

A közölt összesítő jelentésben nemcsak a donmenti súlyos harcok veszteségeit tette közzé a honvédezerkár főnöke, hanem a kurszki átjárás, valamint az azt megelőző védőharcok veszteségeit is.

A sebesültak javarésze egyébként csak könnyű sebesült, főként olyanok, akik bomba- és aknaszilánktól sérültek meg, avagy légnyomást szenvedtek.

Aknaszilánktól sebesült meg és könnyebb sérülést szenvedett maga a honvédezerkár parancsnoka, vitéz Jány Gusztáv vezérezredes is, aki az elmúlt

hetek harcát során mindenkor a leghevesebb küzdelmek színhelyein irányította a védelmet.

A közölt veszteségkimutatás természetesen csak az árvonalban működő hadsereg veszteségeit foglalja össze. A megszálló magyar csapatok veszteségei ezekben a számokban nincsenek benne és azokat, miként a múltban is, ugyancsak időnként összefoglalva közli majd a honvédezerkár főnöke. Ezek a csapatok azonban az orvlövészek ellen folyó tisztogató hadműveletekkel lévén megbízva, természetesen összehasonlíthatatlanul kevesebb veszteséget szenvedtek, mint a súlyos harcokat vívó kelti hadseregünk.

Hatalmas vihar pusztított Spanyolországban, Mabriddól jelentik: (MTI) A Stefani jelenté: Egész Spanyolország felett hatalmas vihar vonult el. A sűrű jégeső nagy kárt okozott az ültetvényekben. A vihar többhelyütt megszakította a táviró és távvezérlés összeköttetését.

Tankönyvtárszer?

Előzékenyen kiszolgálja a

TURUL

könyvkereskedés
Pernyész István,
Rákóczi-út 7. Tel. 27-80.

Rágalmazásért egy hónapi fogházra ítélték egy szalontai asszonyt

Nagyvárad. Saját tud. Özvegy Hajdu Jánosné nagyszalontai napszámosnő, amikor tavaly az olcsó ruházati akció során az egyik szalontai tisztviselő a ruhákat kiosztotta, minősíthetetlen ezavakkal ócsárolta a ruhaneműket és közben megrágalmazta a tisztviselőt. Az elégedetlen asszony megmondolatlán kifejezése miatt eljárás indult s az ügyben hétfőn hirdetett ítélet a nagyváradj törvényszék, amikor özvegy Hajdu Jánosné jogerősen egy hónapi fogházra ítélt.

Szeptember elsején megkezdhetők a fakitermelési munkálatok

A hivatalos lap vasárnapi száma közli a földművelésügyi miniszter rendeletét, amelynek értelmében az 1942-43. évi téli fakitermelési munkálatok az év szeptember 1-vel megkezdhetők.

Mindazokban az erdőkben azonban, ahol az erdőtulajdonos a fakitermelési jogot átruházta (a kitermelésre kerülő faállományt lábon eladta) a termelés csak az erdőtulajdonos külön hozzájárulásával kezdhető meg október 1-é előtt. A kitermelt fakészlet bejelentésére vonatkozólag változatlanul a 3000-1941. M. E. számú rendelet 2. paragrafusában foglaltak a kötelezők.

Megkezdődtek a lögyakorlatok az Árpád Lövész Egyesületben

Nagyvárad. Saját tud. Az Árpád Lövész Egyesüle vasárnap kezdte meg a lövészkötelezettek továbbképzését. Az I—II. szakasz reggel 7 órától, a III—IV. szakasz 10 órától, az V—VI. szakasz pedig 1 órától kezdve végezte kötelező gyakorlatait. A vezetőség olyképpen szervezte a beosztást, hogy a vasárnapi lövészyakorlatokon havonta egyszer minden tag résztvevően úgy, hogy egy év leforgása alatt mindenki elvégezhesse az évi 36 óra kötelező lögyakorlatot. Az első gyakorlati nap eredménye is igen jónak mondható már, ami a résztvevők lelkes, odaadó munkájára vezethető vissza, így biztosra vehető, hogy hazafias célkitűzések szolgálatában álló Árpád Lövész Egyesület szinte nélkülözhetetlen szervezete lesz Nagyvárad magyar fegyverforgató társadalmának.

MEGNYILT: Keresztény

Kölesön könyvtár

kötelező ifjúsági olvasmányokkal bővítve

SIMON ISTVÁN könyvkereskedése

Telefon: 26-43.

Bémer-tér 3.

Nyitott szemmel a történelmi napok sodrában

— Naplókivonat 1940 szeptember 2-től szeptember 4-ig —

Amikor a magyar rádió történelmi bejelentését tette, hogy Észak-Erdély területe visszatér az anyaországhoz, az egész erdélyi magyarság lelkében hihetetlen öröm támadt, de ez a nagy öröm napokig visszafajtván élt az emberekben, hogy azután a teljes felszabadulás napjában, amikor már a honvédsapatai lépteinek dühögésétől visszhangzottak a felszabadult városok és faluk utcái, mint a vulkán, hatalmas erővel kitört. Mi, akik 20 évig vártuk ezeket a boldogító napokat, tudjuk csak igazán értékelni az öröm mámorító perceit, óráit és napjait, de ugyanakkor az ellenfeleinknél a visszafajtott bosszú perzselő erővel száguldott végig egész Erdély területén minden ellen, ami magyar volt és német. Félelmetes, de egyben örömteli napok voltak ezek. Pataknásig feszült a hír, de nagyfokú türelem hatotta át a szenvedéshez szokott és lelkiileg megedződött magyarságot, elkerülni minden kihívást, minden bajt, várni és áthidalni a veszedelem napjait. Mert nagy veszedelem fenyegette mindazokat, akik nem tartoztak az ellenfél táborába.

Csak az láthatta igazán ezt a nagy eszedelmet, akinek módjában volt akkoriban a megszállás alatt maradt erdélyi területeken járni. Ott aztán kiröbált a bosszú, ott tombolt a keleti vad-ság fékevesztett dühében, akárcsak a merész hegyi patak vad folyásában. Ezekről a történelmi napokról szólnak naplómegjegyzéseim.

1940 szeptember 2.

Hajnali 6 óra. Borús, esős nap, mint ha csak az idő is elsrátná a 20 éves bajokat és szenvedéseket. Brassóba utazom a reggeli Rapid-vonattal. Az állomáson zúg a sok nép. Rengetegen utaznak nagy bőröndökkel, ágyneműkkel, Váradról alköltözött románok. Tisztek, altisztek, tisztviselők, kereskedők, úgynökök, kijárók és ezek családjai. Amikor idejötték, mind üres kézzel, üres bőröndökkel érkeztek, most megrakodva, megteltesedve hagyják el Nagyváradot. Csak román szót lehet hallani. Ordítanak, káromkodnak, az asszonyok sírnak, a gyerekek visítanak, egy örült hangzavar az egész állomás. Jólkor fel-

szállók a vonatba és még sikerült egy helyet elcsípnem. Zúfolt minden szakasz. Percek alatt megtelt, még a folyosón is ember ember mellett szorong. Végre megindul a vonat. Sirás, rivás jajgatás hallatszik. Folyik a búcsúzkodás, asszony a férjétől, gyerek a szülőktől, anya a gyerektől, szerelmes a kedvestől s zúg az utolsó refrainje a pokoli hangzavarnak. „La revedere — Viszontlátásra.” Rémegeve ültem helyemen, szembe velem egy váradi zsidó utazó, — mindkettő pénzért szaladunk le Brassóba és még tovább, a vissza nem tért részekre.

Csak suttogva beszélhettünk egy-egy szót lalkan magyarul, inkább csak intgettünk egymásnak. Elvéve románul is beszélünk. Félő volt ugyanis, hogy ki-dobnak a szakaszból. Magyarul, vagy németül hangosan beszélni ebben a fel-dult világban Istenkísértés lett volna. Ugy is hallottuk eléggé az átkok szórását mindenre, ami magyar.

Sötét világban rohogott a vonat. Künn szitáló eső, alig akart hajnalodni. Végigrohantuk a Körös völgyét, most igazán nem volt kedvünk a táj-kelet nézni. Inkább hallgattuk a beszélgetéseket. Egy őrmester neje sírt és átkozódott a legtöbbit. Siratta a Váradon még szolgálatban maradt urát, siratta a visszahagyott házat. Vajjon viszontláthatja-e újból? A másik asszony, valami tisztviselő neje volt. Elegánsan, jól öltözve távozott el Váradról és nem szegyelte megmondani, hogy nem sajnálja itt-hagyni ezt a várost, amihez úgyis sem-miféle benső szál nem kötötte s amely-ben ő mindig idegennek érezte magát. Az urának azért volt jó ez a hely, mert jól és sokat keresett, egyszóval: meg-szedték magukat. De ők voltak olyan okosak, hogy nem házba fektették a pénzt, hanem egy nagy bukaresti bank-ba rakták be. Most pedig megy háza, hogy regáti házában földet és házat vegyen és nyugodtan éljen tovább jó-módban, nem úgy, mint azelőtt. Ez-ösziinte beszéd volt. Egy megelégedett ember vallomása, aki nem bánta egy cseppet sem a távozást. A harmadik asszony egy végrehajtonak volt a felesége, ugyancsak tele volt pénzzel — ki tudja hány tönkretett magyarnak

utolsó garasát vitte magával a Regátba. A negyedik öreg asszony volt, sajnálta, hogy csak oly rövid ideig élvezhette a paradicsomot Váradon. Amint mondta, fia csak most kezdett igazán keresni és most máris vége a farsagnak. Kezdődik a nyomorúság, ha visszatérnek az elhagyott regáti piszkos falujukba.

A sok beszéd mellett gyorsan telt az idő és kilenc órára befutottunk Kolozsvárra.

A pályaudvaron itt is óriási tömeg. Itt is a búcsúzkodás képe, a hangzavar bábele. Itt láttam először a vasgárdistákat. Jártak-keltek az emberek között, biztosan zsidókat kerestek. Vizsgálták a kiszállókát. Molestáltak ezek a fiatal gyerkőcök mindenkit, aki nem tartozott a fajtájukhoz. Kolozsvárott az emberek rendes körülmények között sem ismerték a fegyelmet a felszállásnál. Le-mit most láttam, azt a pokoli képző-erőte lehetetlen leírni. Vad szitkok ki-szeregetésben gyűrtek fel magukat a zúfolt vonatra. A folyosókon jártak már lehe-tett, ember-ember mellett, poggyász-poggyász mellett. Végre nagy kiabálásra és öldöklő harcok után az állomáson-látva a lehetetlen helyzetet, vaggont csa-toltattak a vonathoz. Megindult a futás az új vagonhoz, s tülekedés helyéért. Olyan furcsa kép tárult szemem elé, mintha ellenség elől menekülnének az emberek és az ágyuk, meg a gépfegy-verek már a hátukban lennének. Zavar, csupa zavar, sehol semmi rend, semmi rendszer, az emberek elvesztették fej-keiket.

Kolozs ár elvesztése nagyon fájt, mert ezt a várost Bukarest után második fő-városunknak tekintették.

Végre letelt a tíz perc. A vonat meg-indult és lassu menetben hagytuk el a zúfongó állomást. Elértük Apahidát. Új felszállók érkeztek Nagybánya—Dés—Beszterce felől. Legnagyobb ré-szük lemaradt. Arohogtunk az alag-utakon. Székelykocsárd állomáson is újabb és újabb alköltözők, akik Maros-vársárhely és Észak-Erdély felől jöttek. Itt megint újabb vaggont csatoltak, de így is nagy verekedések voltak a he-lyekért. Az emberek elvesztették józan-ságukat és már egymást kezdték mar-cangolni. Mindenki menni akart, úgy látszik, nem tiszta lelkiismerettel hagy-ták el helyeiket.

Csendben, némán

ültem a nagyváradi zsidó utazóval a jül-keben. behúzódtunk a sarokba és tet-tettük az alvást, nehogy a legkisebb gya-nu kidobásunkat eredményezze. Ennek szemtanúja voltam Beszterce és Buko-nyás felszabadulása után, amikor a zsidó utazókat a rohogó vonathól kidobták, sőt a szászokat is össze-vissza porították.

A Rapid 80 kilométeres tempóban rohant a zúfongólag megterhelt szerel-vénnyel. Elhagytuk Nagyenyedet, ezt a kedves, szép fekvésű tiszta magyar vá-rost és fájó szívvel gondoltam az itt visszamaradó sok-sok ezer magyarra, akik nem térhetnek vissza az Anyor-szágba. Hamarosan elértük Tóvist, a legnagyobb erdélyi átszálló állomást Gyulafehérvár, Déva, Arad felé. Itt már nem volt olyan idegelenre menő tolon-gás és harc, hiszen ez a területre, sajnos, visszamaradt a románoknak. Itt már sok kiszálló utast is figyelhettünk meg, akik alkalmasint Gyulafehérvár felé vették útjukat.

Uj üzlet! Megnyílt!
Élő Vilmosné
nődivatárüzlete
Rákóczi-út 13.
Női fehérneműk, harisnyák, gallérok

Mozdonycsere után rohogtunk to-vább. Elhagytuk Medgyest, elértük Se-gesvárt, Dél-Erdély gyöngyszemét. Saj-náltam az ittredő magyarokat is. Vaj-jon őket mikor éri a nagy öröm, amely már is eltölt bennünket, akik tudjuk, hogy napok kérdése és biztosan felsza-badulunk.

Három óra után végre elértük Bras-sót. Nagy kö esett le szívekről. Végre kiszállhatok és megszabadulhatok a jül-ledi levegőjü vasuti fülkétől.

Az állomáson székelyek tömegei, akik visszatérnek Székelyországba, boldog mosollyal ajkukon. Bukarestből, Ploesti-ből és más regáti városokból menekül-nek. Fordított képe annak, amit Nagy-váradon és Kolozsváron láttunk. Amott elutazt románok, emitt hazatérő boldog magyarok. A brassói állomás belseje a megbolygatott hangyabolyhoz hasonli-tott. Sietnem kellett, pénzem után ro-hantam. Az állomás előtt sem konfli-kocsit, sem taxit nem láttam. Gyalog vágtam neki az útnak, hiszen első álla-másom úgy is közel van a vasúthoz. Azonnal feltűnt a város különös, furcsa hangulata. Egymástól nagyon is elütő képeket láttam. Szomorú, lehorgasztott fejjel menő, most már nem oly nagy-hangu románokat. Ezekkel ellentétben az állomás ünnepelőbe siető magyaro-kat, akik búcsúzni indulnak a vissza-térőktől.

Nagy csomó székely lánnyal találko-zom, ugyancsak batyukat cipelve, ham-gos nevetéssel az utcán, mitsem tör-döve a mellettük búsan szállingózó ró-mánokkal. Megkérdem őket: „Hova leá-nyok?” Egyszerre felelnek: „Haza Szé-kelyországba! Nem leszünk többé cse-lédjei az idegeneknek!” Kacagó jóked-vel, csendes dalolással sietnek tovább az állomásra.

Dolgaimat

nagyon hamar intéztem el. Mindkét százsvetvőm azonnal fizetett. Sajnálkoz-tak, hogy Brassó nem tért vissza Ma-gyarországhoz. Sajnálkoztak, hogy kelle-mes összeköttetésünk egyelőre megsza-kad. De a búcsúzás pillanatában mind-egyik megszorította kezemet s a vi-szontlátás reményében megöleltek. Le-kerültem a Hosszu utcába egyik kedves magyar vetőmhöz. Itt is pakolás folyt. Az egyik testvér visszatér Magyarorszá-g-ra, a másik egyelőre Brassóban marad. Rögton kifizettek. Búcsúzásom után visszatértem a központba. Itt ért az el-ső nagy meglepetés. A hegyi útról hatal-mas tömeg zúdult alá a Transsylvania éterem elé. Oly hirtelen jöttek, mintha a földből nőttek volna ki. A Kapu-utca felé menekültek. Tüntető tömeg közé kerültem. Csak akkor láttam, hogy egyelőre nincsen más kiút, mint velük tartani. Vasgárdisták, diákok, subancok, masok, egyszóval mindenfajta csőce-selék verődött itt össze, hogy a bécsi döntés ellen tüntessenek. Kivonultak, hogy tüntessenek a német és olasz kon-vulátus előtt. Együtt haladtam a nagy tömeggel. Kiabáltak, ordítottak, úgy vi-selkedtek, mint a bolondok. Folyton csak azt kiabálták: Vrem război! Vrem răz-boi! (Háborút akarunk!), meg azt, hogy „Jos cu Germania! Jos cu Italia! Jos cu Ungaria!” Majd újból szinte extázisban, egyszerre kórusban ordították, fűlsike-ítő zajjal:

— Vrem război, vrem război!
A Korona szálló felé vezető útvo-na-lakat hirtelen, futólépésben érkező rend-őrség és katonaság zárta el, — nehogy e

Tankönyv

az összes állami és felekezeti nép- és középiskolák számára

Tanszerek, zeneiskolák és iskolai nyomtatványok

gazdag választékban

Hunyadi József

kijelölt könyvkereskedésben

Nagyvárad, Rákóczi-út 2 szám.

Vidéki rendeléseket azonnal eszközölünk.

Főutca terjen ki a tömeg. Jomaganak is a tömeggel kellett haladnom és együtt kiabáltam velük: Vrem razboi, vrem razboi! Kiabálnom kellett mert mellettem vészes alakok haldokoltak.

De én egészen más háborúra gondoltam. Közben azonban mindig balra tartottam, hogy az első nagyobb keresztútnál az elzáró katonaság mellettel kerülhessek és kiugorhassak a tömeg gyűrűjéből. Végre a Fischer utcánál alkalom nyílt erre is. A katonák után mögém kerültem. Fellélegeztem. Biztonságban voltam. Most már mint néző láttam a hatalmas tömeg hompölygését. Megerttem az egyik öreg katonát megjegyzését: amikor odaszólt pajtásának. Buta felhécelt kölykök. Könnyű nektek ordítani háborúért, mikor úgysem titteztél, tankosokat küldenek ki a frontra, hanem minket, öregeket fognak a tűzbe küldeni!

Nettev, elhagytam a tüntetők tömegét s betértem a Korona kávéházba. Brassó életének központjába itt hallottam, hogy ezek a tüntetések mindennaposak. Sőt előbbi napon meg rémesebben kergetődzött végig az egész város. Ekkor törték be a német és olasz konzulatus ablakait, megostromolták a szászok házáit, a Deutsches Haus, betörték itt is az összes ablakokat, s helyül is rongáltak. Hitler vezér a szászok arcképeit az utcára dobta és összetaposták. Ezek mind történelmi tények és csak azon csodálkoztam, hogy mindezeknek semmiféle nagyobb következményei nem voltak. Ezekről a dolgokról a krónika elhallgatott.

Futtában éheztem és taxit kistettem az állomáshoz, hogy elérjem az esti buskarest-aradi gyorsvonatot. Reggelre Aradon akartam lenni.

Készül az Arpád Lövész Egyesület szeptember 6-i ünnepére

Nagy előkészületek folynak az Arpád Lövész Egyesület körében a szeptember 6-iki nagyszabású bazilias estély érdekében. Zenekari, énekkari és prózai próbák folynak, hogy minden tekintetben egy magas színvonalú műsor keretében ünnepelhesük meg városunk boldog felszabadulását. A műsor kiemelkedő szerepe lesz dr. Gyapay László h. polgármester, az Arpád Lövész Egyesület elnökének ünnepi beszéde. A rendező egyesületnek segítő kezét nyújt a Nemzetvédelmi Keresztesek Táboras is.

A műsort összeállította és rendezte Nesz Andor vigalmi bizottsági elnök.

Helyiségeket ad bérebe a város

Nagyvárad thj. város polgármesteri hivatala 25364—1942 szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Nagyvárad thj. város bérbeadja folyó évi október 1-től három évi időtartamra a város tulajdonát képező Baross-utca I. szám alatti hiduivárosi feljártánál fekvő helyiségeket.

A bérleti feltételek a városgazdasági ügyosztálynál megtudhatók. A bérleti ajánlatok a városgazdasági ügyosztálynál (Városháza, I. em 23.) folyó évi szeptember 5. napjának délutáni 10 óráig nyújthatók be. Később beérkezett ajánlatok figyelembevétel nem lesznek.

Nagyvárad, 1942. augusztus 25.

Dr. Soós István sk. polgármester.

„Történelmünk könyvében véglegesen új lapra fordítottunk“

Pétain főbörnagy beszéde az önkéntes légio megalakításának második évfordulóján

Vichyből jelentik: (MTI) Az OFI jelentti: A harctéren küzdő francia észak megalakításának második évfordulóján Clermond Ferrandban vasárnap Pétain főbörnagy jelenlétében ünnepélyt tartottak amelyen kifejezésre juttatták a francia egységet is. Pétain főbörnagy beszéde intézett a közönséghez, amelyben a többi közt ezeket mondotta:

A francia egység ismét önmagára talált. A reformtörvények végrehajtásában még sok akadályba ütközöm.

Egy szekta gonyt úz a legnemesebb erzelemből, hazafias mezbe öltözve ma is folytatja aruló munkáját. Kijelentem nektek, hogy történelmünk könyvében véglegesen új lapra fordítottunk és a mult meghalt. Laval miniszterelnökkel és a kormány tagjaival folytatjuk és minden akadálytal szemben be is fejezzük a nemzeti forradalom munkáját, hogy a régi kormányzat romjain felépítsük az új Franciaországot.

Elindult az első vagon meleg ruha Nagyváradról

Várják a magyar nőket a gyűjtött ruhák kijavítására

Nagyvárad Sajat tud. Megnyiták a szivek Szent László városában és a harctéren küzdő honvédek számára olyan mértékben adakoznak városunk polgárai, ami bizonyára példamutató lesz az egész országban. Kereskedők tüca: számára emelik le a polcokról a vadonatúj keztyüket, harisnyákat, pulóvereket, meleg takarókat, magánosok a kifogástalan állapotban lévő téli holmikat s elkésedéssel ajánlják föl. Egy értékes szőrmebelsőse bőr bunda a következő kis levelet tüzték:

„Nagy meleg szeretettel és imával adom at a bundát úgy a magam, mint a férjem nevében és aki viselni fogja, azt tartalmazza Iesus és Szűz Mária minden veszedelmétől. En a mindennapi szentáldozásomban foglalom mind őt, mind a többi harcoló hős honvédet“

Az ilyen lélekkel felajánlott adományok biztosítják győzelmünket és a

magyar nemzeti minden megpróbáltatásokon való diadalát.

Vasárnap estig különben 65 ládába csomagolt egy vagon rakomány yült össze az ajándékokból ami a bizottság már el is indított Budapestre. Erdemes tudni, hogy mi minden gyűlt eddig össze: 79 darab szőrmé béléses bunda, 2402 pár harisnya, 1900 darab sál, 1118 pulóver, 417 kötött alsó ruha, 851 pár keztyű, 175 darab ujkrocc, 538 érmelegítő, 490 darab szőrmessapka, 364 darab lábszárvédő, 437 darab hőszemüveg, 2583 darab különféle szőrmé, 540 darab gyapju hősapka, 339 darab fülvédő, 302 darab különféle ruha, 11 sífőlszerelés, 4 pár sicipő.

Kéri a bizottság a hölgyeket, hogy minél nagyobb számban jelentkezzenek önkéntes munkára, a gyűjtött holmik megjavítására a Levente Otthonban (Kereskedelmi Csarnok épülete).

Sikeresen vizsgáztak a 84-ik légvédelmi parancsnokképző tanfolyam hallgatói

Példás fegyelm és lelki-merettség jellemezte a tanolyomot

Nagyvárad Sajat tud. Nyolc napon keresztül napi két órán át hallgattak Bonyhády légvédelmi oktató előadásait a Szent László gimnáziumban a 84-ik légvédelmi parancsnokképző tanfolyam hallgatói. Hatvan felnőtt férfi és nő nyolc napon keresztül a legnagyobb fegyelmel és a legnagyobb készséggel vett részt ezeken az előadásokon és elsajátította azokat a szükséges tudnivalókat, amelyek légi támadások esetén esedékesek válnak. Az egyes előadások anyagát a hallgatók hibétlanul és a legnagyobb pontossággal tanulták meg. Az előadó kérdéseire mindig a legkimerítőbb válaszokat tudták adni. Általában meglátszott a tanfolyam hallgatóin, hogy a legnagyobb komolysággal vettek részt az előadásokon. Pontosság, fegyelmelzettség, tiszakarat jellemezte ezt a tanfolyamot.

A tanfolyam záróvizsgáit szombaton délután rendezték meg. A hallgatók, a

legkimerítőbb és legpontosabb feleleteket adták Bonyhády oktató kérdéseire. Azzal a benyomással távoztak el mindnyájan a vizsgáról, hogy ha a lakosság megteci a kötelességet és betartja a pontosan ismertetett tennivalókat, nyugodtan hajthatja alomra a fejet, mert esetleges légitámadás idején sem történhetik baj a fegyelmelzettség révén.

A szóbeli vizsga után gyakorlati bemutatón volt a gimnázium udvarán, amelyen a különféle bombák hatását érzékeltették a hallgatók előtt.

A tanfolyam hallgatói nevében Reményi Albertné mondott köszönetet Bonyhády oktatónak fáradságért, türelméért és megígerte, hogy a most ki képzett parancsnokok a Légvédelmi Ligának munkás, lelkiismeretes tagjai lesznek. A vizsga a Magyar Hírekegy elmondásával ért véget.

Legolcsóbb szóra azás egy bérlét, Hunyadi József kölesönkönyvtárában Nagyvárad, Rakóczi-ut 2.

Értekezletet tartottak a Nemzetvédelmi Keresztesek

Szombaton délután 4 óraj kezdettel a városhaza tanácsstermében értekezletre gyűltek össze a Nemzetvédelmi Kereszt tulajdonosai. A megbeszélés főtárgya a szeptember 6-iki ünnepélyes felavatás részleteinek ismertetése volt. Soltész Kálmán vármegyei elnök tájékoztatta a jelenlevőket az ünnepély műsoráról és időbeni beosztásáról. A kiüntetettékre váró elővendő feladatok és kötelességek is szóba kerültek és ennek kapcsán arról is tájékoztattást nyújtott Soltész elnök, hogy a több oldalról megnyilvánult panaszok és kifogások folytán egy öt tagú bizottság vizsgálja felül azokat az eseteket, amelyeknél a Nemzetvédelmi Kereszt viseléséhez nem látszanak elegendőnek és kellően igazoltaknak a bejelentett nemzetvédelmi ténykedések. Az elnöknek ezt a bejelentését nagy megnyugvással vették tudomásul a szép számmal megjelentek, mert általános az a felfogás, hogy érdemtelenekkel nem szabad meggyengíteni ezt a nemes célkitűzésű nemzetvédelmi szervezetet.

Szeptember 8-án avatják fel Zilahon báró Wesselényi Miklós visszahelyezett szobrát

Zilahról jelentik: Szeptember 8-án Zilahon avatja Szilágy megye közönsége Wesselényi Miklós báró, trianoni utok alatt szétrombolt, a halas nemzet és vármegye áldozatából újra talpraállított szobrát. Az avatási ünnepségen az avató beszédet dr. Szinyei-Merse Jenő kultuszminiszter tartja. Antal István nemzetvédelmi miniszter is beszédet mond. Vitéz Somogyvári Gyula ünnepi odáját Kiss Ferenc, a Nemzeti Színház örökös tagja szavalja.

Végül Solymos Károly, Zilah város polgármestere átveszi a szobrát, majd elhelyezik a koszorukat.

Cellulozét állítanak elő nádból

Romániában a Duna deltájának vidékén 1 millió hektáron vadvizek és érterületek találhatók, melyeket nyáron 375.000 hektáron sűrű nádasok borítanak. Ezen a vidéken a nádtermelés évi 20 millió tonnára becsülhető. Ezt a nádtermést ujabban főként cellulozegyártásra használják fel. Ugyanis a nádból való cellulozé készítés igen gazdaságos, mert míg a kender hektáronként 1200 kg. rostot, a len 900 kilogrammot, a gyapot 200 kilogrammot, különféle farostok 900 kilogrammot, addig a nád hektáronként 10.000 kilogram cellulozeroszt eredményez. Emellett a nádtermelés igen gazdaságos és a velejáró költségek nagyon csekélyek. A romániai nádtermés értékesítésére a román-német kereskedelmi egyezmény értelmében tárgyalások folynak a német IG Farbenindustrieval. Ugyanis a jövőben több nagy cellulozegyár felállítását tervezik a nádban gazdag Dunavidék mentén. (MNK.)

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZÉKELYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30, félévre 15, egy óra 2.50 pengő.
 Postatakarékpénztári csekkzámlánk száma: 72.301.
 Készleteket nem adunk vissza.

Göbbels Valencéba érkezett a filmkiállítás megnyitására. Valencéből jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelentik: Göbbels dr. német birodalmi propagandagyi miniszter Valencéba érkezett, ahol részt vesz a nemzetközi filmkiállítás megnyitására. — Valencéből jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelentik: Vasárnap délután 5 órakor a San Marco filmszínházban a genovai herceg, Göbbels birodalmi miniszter és Pavolini miniszter jelenlétében hivatalosan megnyitották a nemzetközi filmkiállítást.

A FELSZABADULÁS EMLÉKÉRE szeptember 5-én, d. u. 6 órakor a Székesegyházban rendezendő *egyházzenei hangversenyre* a jegyek 3-2-0.80 pengő árban az Idegenforgalmi Hivatalban (Bátkóczi-ut 13.) kaphatók.

Újabb élelmiszerkorlátozások Angliában. Lisszabonból jelentik: (MTI) A Stefani jelentik: Az Ewening News szerint újabb korlátozásokkal csökkentik az élelmiszercikkek fogyasztását.

TAGJAINK NEMFIZETÉSEÉRT bejelentettük közreműködésünket. Kérjük kétszáz tagból fizetett tíz tagot, pénzüket átvételére bejönni. Keresztyének Szövetkezete.

Iskola-idényre harisnyát, pullovert, szettet még jó minőségben vásárolhat **Horváth Károly** cégnél Hlatky Endre-u. 8.

Értesítés. A Nagyvárad és Vidéke Ipartestület Ruházati és Textil Iparosok Szakcsoportja értesíti tagjait, hogy a szakirányú iparos tanonciskolában a beiratások folyó évi szeptember 1-én reggel kezdődnek, a következő sorrendben: 1-én 8-12 óráig lesz a fiú, 2-6 óráig a lány IV. osztályos tanuló beiratkozás, 2-án 8-12 óráig lesz a fiú, 2-6-ig a lány III-ik osztályos tanuló beiratkozás, 3-án 8-12 óráig lesz a fiú, 2-6-ig a lány II-ik osztályos tanuló beiratkozás, 4-én 8-12 óráig lesz a fiú, 2-6-ig a lány I. osztályos tanuló beiratkozás. Minthogy a beiratkozás elmulasztása ipari kárgás és törvényes következményeket von maga után, mindazon iparos tanuló, kinek szerződése érvényben van, nemre, korra, előképzettségre való tekintet nélkül, köteles az iskolába beiratkozni. A tanszerdíj változatlanul is 760 pengő. Egyben közöljük, hogy a Nagyvárad th. város rendőri büntető bírósága, kontár ügyekben június és július hónapokban 17 férfi, és nőszabót a 30 pengővel büntette meg, ami visszaadás esetében hatványozottan súlyosabb lesz. Eppen ezért kérjük tagjainkat, hogy úgy az ipari kihágásoktól, mint más szakmában való kontárkodásoktól tartózkodjanak. Elnökség.

Hirdessen a Magyar Lapokban

Béiratások a m. kir. Böttö Ferenc Ráztartási-Gazdasági Szaktanfolyamok-re szeptember 1, 2, 3 napokon lesznek megtartva. Az 1 éves továbbképzési tanfolyamra érettségire tett, vagy tanítónak, képzőt végzett leányok nyerhetnek felvételt, a 2 éves szaktanfolyamra 4 középiskolát végzett növendékek iratkozhatnak be.

Amerikai katonák felöltöztek Izlandban. Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelentik: Mint a brit hírelőző jelentik, az amerikai hadbírósgát Belkivirban 2 északamerikai katonát öt évj kónyszer-munkára ítélte, mert az egyik kávéházban egy izlandit agyonlőttek. Egy harmadik katonát, aki egy izlandi fiút lőtt le, elmeháborodottnak találták és elmeegógyintézetbe szállították.

Arany-, ezüst-, briliáns tárgyak, svájci anker órák vétel, eladása, szakszerű alakítása, javítása **AcS Tibor,** Széchenyi tér 6.

Közszemlére teszik ki az ebado lajstromot. A városi adóhivatal tudomásra hozza az érdekelt adózóknak, hogy az 1942. évi ebado lajstromot f. évi szeptember hó 1-től kezdődőleg 15 napi közszemlére teszi ki. A lajstrom naponta 8 és 12 óra között tekinthető meg a városháza földszint 18. sz. szobájában.

Modern **BUTOR** olcsón festett kapható **MEZEINÉL** Szabadság-utca 12. és Szacsavay-utca 48. Háló, kombinált szobák, előszobák, konyhák.

Lipce a jubileumok telére készül. Lipce, a birodalmi vásárok városa a jövő télen nemcsak a híres Gewandhaus hangversenyek 200 évvel ezelőtti történet bevezetéséről emlékezik meg, hanem 1943 januárjában az Új Színház fennállásának 75 éves, májusban pedig az operaház alapításának 250 éves évfordulóját fogja megünnepegni. A téli idény tehát a jubileumi játékok jegyében fog lefolyni. A gazdag téli programot a Goethe-társaság rendezésében novemberben megtartandó Goethe-hét egészíti ki számos nagy író és költő személyes közreműködésével, végül pedig egy csemegezámba menő kiállítás „Goethe a huszadik század művészi műnyomásának tükrében” címmel.

Jó minőségben vásárolhat mindentféle harisnyát, fehéreneműt, zsebkendőt **Horváth Károly** cégnél Hlatky Endre-u. 8.

EUROPÁI SAKKBAINOKSÁG. A Salzburgban alakult európai sakk szövetség első európai sakkbajnoksága a német sakk szövetség rendezésében szeptember 15-26-ig kerül Münchenben lebonyolításra. Az európai bajnoki címért 12 résztvevőből álló bajnoki küldetéség Európa legjobb bajnokait egyesíti magában. Egy második turnírban további 12 kiváló sakkbajnok küzd a következő európa-bajnokságba való bejutásért. Az európai bajnokság szeptember 13-14-én egy Olaszország-Németország közötti országos bajnoksággal kezdődik. Az ünnepek védnöke az európai sakk szövetség elnöke, Fiebler birodalmi vezető lesz. (MNK)

Gyászhir. Zupka Vilmos volt nagyapóink kórházi lelkész 52 éves korában, áldozópapságának 29 évében Máramaroszigeten 1942. augusztus 27-én elhunyt. A nemesszívű lelképásztor halála a máramaroszigeti esperesi kerület papsága körében mély részvételt váltott ki.

Korona Filmszínházban
Fannie Hurst regényének filmváltozata **Mellékutca**
 Egy férfi kettős élete. **Charles Boyer, Margaret Sullavan.**

ISKOLAI ÉRTESTÉS. A nagyvárad református elemi népiskolákban (Jakab Mihály utca 1. sz. és gróf Teleki Pál utca 36. sz.) a beiratást szeptember hó 1., 2. és 3. napjain d. e. 8-12 és d. u. 3-6-ig tartjuk. Az előjegyzett növendékek szülei is jelenjenek meg. Az előző beiratkozott növendékek születési anyakönyvi kivonata, keresztlevele és ol-tái bizonyítványa idejében beszerzendő. Ez évben is csak korlátozott számban vétetnek fel növendékek. Igazgatóság.

ISKOLAI ÉRTESTÉS. Az evangélikus elemi népiskolában (Gróf Csáky István-utca 26.) a beiratásokat szeptember 1, 2 és 3-án délelőtt 8-12-ig és délután 3-6-ig tartjuk. Az I. osztályba iratkozók részére díjmentes születési „tanúsítvány” szükséges az anyakönyvi hivataltól, a többi osztályban a múlt évi bizonyítvány. Iskolaszék.

Feldolgozzák az állati hullákat

A Hivatalos Lap legutóbbi számában miniszterelnöki rendelet jelent meg arról, hogy az állati hullákat az azokban lévő nyersanyag hasznosítása céljából a fertőző betegségek kórokozójának egyidejű elpusztítása mellett fel kell dolgozni. E célból az állati hullát a városi egészségügyi telep rendelkezésére kell bocsátani, miután az elhullás tényét 24 órán belül oda bejelentették. A rendelkezés nem vonatkozik három hetesenél fiatalabb csikók és borjúk, továbbá szopós bányók, gödölyék és malacok, valamint ebek, macskák és baromfiak hulláira. A tulajdonos azonban ezeket is az egészségügyi telep rendelkezésére bocsáthatja. A hullák szállításáról a telep gondoskodik. A hulláért térítés jár. A rendelet intézkedéseket tartalmaz még telepek létesítésére, pénzügyi megvalósítására.

Biharvármegye Állspánjától. 20.060-1942. szám.

Tárgy: Díjtalan vármegyei közigazgatási gyakornoki állások betöltése Bihar vármegyében.

PALYAZATI HIRDETMÉNY

Bihar vármegye törvényhatóságánál üresedésben lévő díjtalan vm. közigazgatási gyakornoki állásra a V. Ü. Sz. 2. §-a értelmében országos pályázatot hírdetek.

A szóbanlévő állásoknál megkívánt elméleti képzést az 1929. évi XXX. t. c. 65. §-ának (1) bekezdése írja elő.

Felhívom mindazokat, akik az állásra pályázni óhajtanak, hogy pályázatuk címüket „Méltóságos dr. Czifra Kálmán urhoz, Bihar vármegye főispánjához” címezve, 1942. évi szeptember hó 30. napjának déli 12 órájáig hozzám nyújtsák be.

Később beérkező kérvényeket figyelembe nem fogom venni.

A közszolgálatban állók pályázati kérelmüket a szolgálati ut betartásával kötelesek beadni.

A pályázati kérelemhez a következő okmányokat kell csatolni.

1. A pályázó születési-anyakönyvi kivonatát; szüleinek házassági és születési anyakönyvi kivonatát.
2. a 7720-1939. M. E. számú rendelet 3 §-a alapján nyilatkozatot arról, hogy a pályázó nem esik az 1939. évi IV. t. c. hatálya alá.
3. magyar állampolgárságot igazoló okiratot, vagy annak hiányában olyan bizonyítványokat, amelyek a magyar állampolgárságot valószínűsítik.
4. erkölcsi bizonyítványt.
5. egyetemi (jogakadémiai) leckekönyvet.
6. az 1929. évi XXX. t. c. 65. §-ban előírt elméleti képzést igazoló jog- vagy államtudományi oklevelet.
7. életrajzot.
8. a már alkalmazásban levők szolgálati bizonyítványukat.
9. esetleges katonai szolgálati igazolását.
10. közszolgálatra egészségügyi szempontból való alkalmasságot igazoló új keletű tisztiorvosi bizonyítványt.

Bihar vármegye közszolgálatában állóknak okmányokat csatolni nem kell.

Az állást a vármegye főispánja ki nevezés útján tölti be.
 Nagyvárad, 1942. augusztus hó 29.
Dr. Olasz Béla s. k., kir. társbíró t. elnök.
Dr. vitéz Nadányi János s. k., alispán.

SPORT

Olcsón adta el első pontját a NAC

NAC—Törekvés 0:0

Törekvés: Kiss — Kristóf, Bánkúti — Szücs, Roják, Garamszegi — Kassai, Kardos, Kiss III, Gaál, Déri.

NAC: Vécsey — Papp, Ónody — Perényi, Juhász, Deményi — Kovács II, Sárvári, Bodola, Barna, Tóth III.

Ponthon fél 6-kor jelennek meg a csapatok. A NAC választ, a Törekvés kezd.

ELSŐ FÉLIDŐ

Már a második percben szép támadást vezet a NAC. Sárvári hosszú szöktetéssel küldi Kovács II-t, aki a sarokzúzótlól bead, a labda élesen száll el a kapu előtt. Kiss hiába nyul utána, a ráfutó Tóth II és Kristóf is elvételi azonban a túldoldalon.

A 4-ik percben Barna remek átadását Kovács II jó érzékkel csípi el és fejeli a labdát Bodolához. Dudas azonban tiszta helyzetben is hosszan veszi át a labdát s oda a nagy gólhelyzet.

A 7. percben Sárvári a 16-oson csípi el egy visszajátszott labdát, rá lövés messze fölé. A 16. percben Bodola szépen teszi ki Tóth III-t, a szélső elnyargal, de amikor bekanyarodik, a védelem erőlyesen szereli. Matyi elcsúszik, Moldoványi pedig határozottan a 11-es pontra mutat. Reklamál a Törekvés, de hiába. Tóth III félmagas lövését Kiss kitolja. A 20. percben Tóth III beadása nyomán Bodola fejese csak centiméterekkel kerüli el a hálót. Két perc múlva az egyre jobban rohamozó Törekvés támadását Déri már-már értékesíti, mikor Vécsey jó ütemben kifutva lábravetődve tisztáz. Nagy tapot kap.

A 43. percben Tóth III átverekszik magát a védelmen, Kristóf ugyan zavarja, Kiss kifut és elvetődik a szélső lövése benne akad. Óriási helyzet volt. Déry beadását Kassai fejeli percekkel a befejezés előtt Vécsey kapujára, a remekül védő kapus azonban most sem hibázik. Mezőnyjátékkal ér véget az első félidő. Amit idáig láttunk, az, hogy mindkét csapat kiábrándítóan ész nélkül játszik, a Törekvés talán még többet is támad, azonban a NAC rohamai veszélyesebbnek tetszenek.

MÁSODIK FÉLIDŐ

Fordulás után szép rohamokkal kezd a Törekvés, azonban az 5. percben feljön a NAC és most már ő a veszélyes. A 10. percben Bodola—Kovács II összjáték után a szélső szépen tör ki. Kiss elébe fut, Kovács II át akarja emelni a labdát, azonban az a kapu fölött is méterekkel kerüli el a hálót.

A 15. percben Kiss III kitör, Vécsey kifut. Ónody viszatartja a csatárt, s a bírót érthetetlen szigorral 11-est ítél. A labdának Déry fut neki, lövése a jobb oldallécéről pattan vissza. Érinti a labdát, a bírót lefújja. A váratlan szerencse felvillanyozza a váradiaikat és hajrába kezdenek. A 24. percben Tóth III—Kovács II támadás gördül végig nagy keresztlabdával a pályán, Kiss elvételi a labdát, Kovács II fejese azonban az oldallécéről kerül ki. Két perccel később Gaál lövését a kapufa menti. Ugyan csak ő veszélyes a 31. percben, de most Perényi nagyszerű ütemben érkezik és felszabadít. A 33. percben Sárvári ugratja ki Tóth III-t, az be-

ad, Bodola biztos helyzetben tétováz és oda a hatalmas helyzet. Tóth III-nak két nagy helyzete nyílik még az utolsó percekben, azonban a szélső túl önzetlen, bead s a belsők elpepeselik a jó labdákat.

BÍRÁLAT

Bírálat: Az elsőfélidői kölcsönös rugkapálás után a második félidőben játszottak is helyyél-közzel a csapatok. A Törekvés jól állt a lábán, a NAC támadásai veszélyesek voltak, de eredménytelenül. Amilyen mértékben kielégítő nyújtottak a védelmek, a csatársorok éppen olyan lehetetlenül játszottak.

A NAC-ban Vécsey kifogástalanul látta el tisztét, jó érzékkel nyult bele mindenbe, kitünő védésének sokat köszönhet a csapat. A közvetlen védelemben Ónody bizonyult jobbnak. Perényi mindvégig komoly teljesít-

Férfiruhákat használtak, legjobb áron vehet, eladhat

MOLNÁR

használatra üzletében Bémer-tér 1. (udvarban) Hívásra házhoz jövök.

Szép érdeklődés mellett zajlott le atlétáink pályaaavató versenye

Nagyszerű eredmény született néhány számban

(Nagyvárad). Vasárnap délelőtt érdeklődés mellett zajlott le az Erzsébet-liget salakján a nagyváradai atléták pályaaavató versenye. A versenyen több igen figyelemreméltó eredmény is született, főleg a hölgyek frontján, ahol Oláh Irma emelkedett ki magasan a mezőnyből. A férfiak közül Krupka, Kiss, Bényi, Varga és Gaál eredményei számottevőbbek.

A verseny részletes eredményei a következők:

100 m. síkfutás: 1. Krupka NSE 11.5. 2. Kiss Esta-Sun 11.8. 3. Csapó NSE 12. 4. Szarvas Esta-Sun 12.1 mp.

300 m. kezdők: 1. Kovács LE 43 mp. 2. Kirschner LE 45 mp. 3. Török LE 47 mp.

1500 m.: 1. Gáll NSE 4.36. 2. Korom. Esta-Sun 4.45. 3. Kovács T. Zoltán LE 4.55. 4. Nyisztor Esta-Sun 5. mp. Gáll csak most állt edzésbe.

Magasugrás: 1. Varga Gábor DTE 170 cm. 2. Szarvas László Esta-Sun 163 cm. 3. Gáll József NSE 160 cm. Gáll az 1500 m. után ugrott! 4. Kiss László Esta-Sun 160 cm. 5. Krupka Károly 160 cm.

Távolugrás: Krupka NSE 621 cm. 2. Szarvas Esta-Sun 607 cm. 3. Majthényi NSE 588 cm. 4. Gyimesi NSE 563 cm. 5. Erdős Esta-Sun 551 cm.

Rúdugrás: 1. Csapó NSE 280 cm. 2. Kiss Esta-Sun 280 cm. 3. Krupka Gerely: 1. Bényi GEAC 53.62 m. 2. Krupka NSE 48 m. 3. Kiss Esta-Sun 45 m.

Súlydobás: 1. Réz István Kolping SE 12.64 m. 2. Krupka NSE 11.59 m. 3. Kis Esta-Sun 10.79 m. 4. Snabovszky LE 10.42 m.

Kalapácsshajítás: 1. Lerchner Esta-Sun 38.32 m. 2. Babrik LE 21.50 m. 3. Snabovszky LE 21 m.

Hármasugrás: 1. Gyimesi NSE 12.75 m. 2. Majthényi NSE 12.31 m. 3. Szarvas Esta-Sun 11.89 m.

A női verseny eredményei:

Magasugrás: 1. Oláh Irma Esta-Sun 142 cm. 2. Oláh Ida, Vegyes Csokor 135 cm. 3. Nagy Irén, Vegyes Csokor

135 cm. 4. Domjänné, Vegyes Csokor 130 cm. 5. Borbély Rózsai, Carmen Csokor 125 cm. Oláh Irma 10 cm. előnyt adott a többinek.

Távolugrás: 1. Oláh Irma Esta-Sun 4.64 m. egyéni rekord. 2. Nagy Irén, Vegyes Csokor 4.06 m. (volt egy 4.32 belépett). 3. Oláh Ida, Vegyes Csokor 4.05 m. 4. Bíró Ilona, Carmen Csokor 3.63 m.

Labdadobás: 1. Bárány Mária Carmen Csokor 42.25 m. 2. Máthé Erzsébet, Carmen Csokor 41.50 m. 3. Bíró Ilona, Carmen Csokor 40.87 m. 4. Oláh Ida Vegyes Csokor 40.30 m.

Súlydobás: 1. Oláh Irma Esta-Sun 8.90 m. 2. Oláh Ida, Vegyes Csokor 7.50 m. 3. Bárány Mária, Carmen Csokor 7 m. 4. Iványi Luci, Vegyes Csokor 6.58 m.

60 m. síkfutás: 1. Oláh Irma Esta-Sun 8.8 mp. 2. Nagy Irén, Vegyes Csokor 9.1 mp. 3. Oláh Ida, Vegyes Csokor 9.2 mp. 4. Domjänné, Vegyes Csokor 9.5 mp.

A Carmen Csokor 60 m. síkfutásában: 1. Máthé Erzsébet 9.04 mp. 2. Bíró Ilona. 9.7 mp. 3. Csiki Eszter 9.9 mp. 4. Csendrom Julia 10.1 mp.

Jó szerepeltek a NAC kerékpárosok Kolozsvárott

Kolozsvár. A Magyar Kerékpár Szövetség vasárnap tartotta meg Kolozsváron 15 km-es távon kerületi bajnoki váltóversenyt, melyen résztvett az Erdélyrészi Kerület és a Dél-alföldi Kerület összesen 12 csapattal. Első lett az erdélyrészi csapatok közül a kolozsvári MÁV. Molnár Vladutz, Székely Idő 1 óra 33.56 mp.

Második a NAC csapata. Burján, Rózsai, Gazdag. Idő 1 óra 33.58 mp.

Harmadik a kolozsvári MÁV, Csire, Molnár, Cseppentő. Idő 1 óra 33.59 mp.

Negyedik a NAC, Nagy, Balaskó, Társi, 1 óra 36 perces idővel.

A nagyváradiai közül egyénileg az első futamban első volt Burján, a második menetben első volt Rózsai, a harmadikban egy gép hosszal második lett Gazdag, aki végig vezette az egész mezőnyt.

APRÓHIRDETÉSEK

Lakás

Butorozott szobát fürdőszoba használatra, esetleg ellátással keresz zene tanár szeptemberre. Zongorával előnyben. Cim a kiadóban 979

Keresek 2 szobás modern lakást a nagyállomás közelében. Közvetítő díjazok. Ibusz pavillon, állomás uszadék 970

Különféle

Mielőtt gyorsírást, gépirást, helyesírást tanúna, kerjen tájékozottat

Szabó Ferenc gyorsíróiskolájától. Vidékiek levélben érdeklődhetnek, Nagyvárad, Rákóczi ut 12. l. e.

Paragázzal poloskát, molyt, tetveket, azok petéit falból, padozat alól, butorból, felelősséggel irtja, Paragáz szolgálat Szigligeti-utca 7. szám. Telefon: 14-21 664

Kölcsönök kaphatók ingatlanokra. Jelinek ingatlaniroda, Teleki-u. 2. 983

15.000 pengő tőkével rentális üzletbe társulna ügyfelem. Részletes ajánlatot kér: dr. Gergely Ferenc ügyvéd, Tisza Kálmán tér 1. sz. 984

Adás-vétel

Eladó több száz bérház, számos magánház, szőlők, földek, Jelinek ingatlaniroda, Teleki-u. 2. 982

Eladó Teleki-utca mellékutcájában 2x3, 1x2, 3x1 szobás lakásos ház 35.000 pengőért Popovics ingatlanközvetítő iroda. Szent János-utca 8. 981

Szalontárhoz közel 114 hold tanyás birtok eladó. Teleki-u. 9. 880

Motorkerékpár K. M. B. 350 köbcenti kifogastalan állapotban eladó. Cim: Váradszőlős. Rákóczi-u. 12. Délután. 946

Megvételre keresek egy jókarban lévő gyermekágyat. Cim a kiadóban.

Eladó Nemzetközijog. dr. Baditz, Miskolc.

Dió kombinált szoba 2 személyes rekámmal olcsón eladó, köznapokon 3 órától 6-ig Mészáros-utca 2. emelet 17. 976

ALLAST keres, hirdessen a Magyar Lapokban.

Állást nyec

Rajon ügynököt keresek, gyümölcs, főzelék, tojas konzervok üzemhez. Csaba vegyipari üzem. Győr. Arpad-utca 73. 978

NYOMDAI SEGÉDMUNKÁS FELVÉTELEK. Szilágyi Dezső-utca 5. sz. Szent László-nyomda R. T.

Kifutófiút komoly 16-18 éveset felvesz azonnali belépésre. Magyar cipőüzem, Kossuth Lajos-u. 9. 977

NYOMDAI SEGÉDMUNKÁS FELVÉTELEK. Szilágyi Dezső-utca 5. sz. Szent László-nyomda R. T.

Fő- és felelőszerkesztő a kiadó: **Dr. Paál Árpád** a kiadó igazgatója: **Dr. Scheffler Ferenc** a Szent László-nyomda R. T. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.